

PATĒRĒTĀJU STRĪDU RISINĀŠANAS KOMISIJA

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts ptac@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

Patērētājam

Sabiedrībai

LĒMUMS par strīdu Rīgā

2019.gada 24.jūlijā

Nr.61-psrk

Patērētāju strīdu risināšanas komisija (turpmāk – Komisija) šādā sastāvā:

Komisijas priekšsēdētājs: R.Grāvelsiņš

Komisijas locekļi: A.Vanags kā patērētāju interešu pārstāvis un
A.Saltikova kā komersantu interešu pārstāve,

izskatīja rakstveida procesā strīdu starp patērētāju (turpmāk – patērētāja) un Sabiedrību (turpmāk – sabiedrība) saistībā ar sabiedrības interneta veikalā iegādātu datoru Apple MacBook 12 DC M3 1.2GHz/8GB/256GB flash/Intel HD 615 silver (turpmāk – dators).

No patērētājas iesnieguma Komisijai un tam pievienoto dokumentu kopijām izriet, ka patērētāja datoru saņēma 2018.gada 22.oktobrī. 2018.gada 29.oktobrī patērētāja sabiedrībai nosūtīja pieteikumu par atteikuma tiesību izmantošanu. Patērētāja norāda, ka netika sniegta informācija par atteikuma tiesībām. Sabiedrība pa tālruni atteica izmantot atteikuma tiesības, jo dators ir lietots.

Pēc tam, kad patērētāja bija vērsusies PTAC, lūdzot sniegt palīdzību strīda risināšanā, PTAC pieprasīja sabiedrībai sniegt skaidrojumu par patērētājas iesniegumā minēto, iekļaujot pieprasījumā skaidrojumu par Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL) 12.pantā ietvertu distances līgumu regulējumu, un saņēma atbildi, kurā norādīts, ka dators ir uzskatāms par mazlietotu, jo patērētāja bija aktivizējusi datoru un atverot datoru bija redzams patērētājas konts. Tādējādi secināms, ka patērētāja datoru ir lietojusi vairāk nekā tikai datora rakstura, īpašību un darbības noskaidrošanai. Patērētāja uzstāja, ka ir nepieciešama nauda. Dators tika atstāts tālākai pārdošanai, kam patērētāja piekrita. 2018.gada 15.novembrī patērētāja datoru paņēma atpakaļ. Tika atkārtoti izmantotas atteikuma tiesības. Sabiedrība paskaidro, ka, sazinoties ar Apple autorizēto servisu AS “Capital” un nosaucot datora sērijas numuru, sabiedrība saņēma atbildi, ka datoram ir aktīvs “Activation Lock”, proti, patērētāja ir aktivizējusi savu kontu no 2018.gada 22.oktobra. Sabiedrība norāda, ka ir gatava paņemt datoru atpakaļ ar nosacījumu, ka patērētāja sedz starpību, par kādu ir samazinājusies datora vērtība.

Nemot vērā, ka arī PTAC iesaistīšanās strīda risināšanā nav nodrošinājusi rezultātu, patērētāja lūdz strīdu izskatīt Komisijai.

Komisija, izvērtējot lietas materiālus, konstatē, ka sabiedrības skaidrojums par naudas neatmaksāšanu patērētājam ir nepamatots, jo patērētāja 2018.gada 29.oktobrī izmantoja atteikuma tiesības, iekļaujoties 14 dienu atteikuma tiesību noteiktajā termiņā. Līdz ar to strīda pušu starpā noslēgtais līgums atzīstams par izbeigtu ar 2018.gada

29.oktobri. Turklāt, kā to atzīst arī sabiedrība, patērētāja ne vēlāk kā 2. novembrī ir nodevusi datoru sabiedrībai preces turpmākai tirgošanai. Tādējādi uzskatāms, ka patērētāja ir izpildījusi arī PTAL 12.panta piektajā daļā patērētājam noteikto pienākumu pēc atteikuma tiesību izmantošanas atdot pārdevējam atpakaļ nopirkto preci.

Saskaņā ar PTAL 12.panta pirmo daļu patērētājs var noteiktā termiņā izmantot atteikuma tiesības un, nesniedzot nekādu pamatojumu, atkāpties no distances līguma un līguma, kas noslēgts ārpus pastāvīgās saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas. PTAL 12.panta ceturtajā daļā noteikts, ka atteikuma veidlapas vai paziņojuma par atteikuma tiesību izmantošanu nosūtīšana termiņā izbeidz līgumu un atbrīvo patērētāju no jebkurām līgumsaistībām, kas izriet no distances līguma vai līguma, kas noslēgts ārpus saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas, vai no saistībām noslēgt šādus līgumus, ja piedāvājumu izteicis patērētājs.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/83/ES (2011.gada 25.oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (turpmāk – Direktīva) Preambulas 44.apsvērumu ir jāsaglabā patērētāja brīvība paust atteikumu saviem vārdiem, ja vien viņa paziņojums tirgotājam par līguma atteikuma lēmumu ir nepārprotams. Izvērtējot lietā esošos materiālus kopsakarā ar minēto, Komisija konstatē, ka patērētājas 2018.gada 29.oktobra paziņojums par atteikuma tiesību izmantošanu ir nepārprotams, tāpēc sabiedrības arguments par atteikuma tiesību izmantošanu vērtējams kā nepamatots. Apstākļi, ka vēlāk, vienojoties ar sabiedrību, patērētāja paņēma preci, lai to vēlāk pārdotu par iespējami augstāku cenu, lai izvairītos no nelabvēlīgām preces pārmērīgas lietošanas sekām, negroza jau izveidojušos tiesisku stāvokli, kas ir aprakstīts augstāk.

Saistībā ar datora iespējamo bojājumu - nolietojumu Komisija norāda, ka saskaņā ar Direktīvas Preambulas 47.apsvērumu gadījumā, kad patērētājs ir lietojis preci pārmērīgi, patērētājam nebūtu jāzaudē atteikuma tiesības, bet būtu jāatbild par šo preču vērtības jebkādu mazināšanos. Līdz ar to datora lietošana kā tāda nav pamats, lai neatmaksātu patērētājam par datoru samaksāto naudu. PTAL 12.panta vienpadsmitajā daļā ir noteikta patērētāja atbildība par preces vērtības samazināšanos, ja prece izmantota citā nolūkā, nevis preces rakstura, īpašību un darbības noskaidrošanai. No minētā izriet – ja patērētājas darbības rezultātā sabiedrībai ir radušies zaudējumi, sabiedrībai ir tiesības vērsties tiesā vispārējā civiltiesiskā kārtībā, prasot radīto zaudējumu atlīdzību. Komisija norāda, ka PTAL neparedz citus gadījumus naudas izmaksas aizturēšanai kā vien līdz brīdim, kad pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs saņēmis preci vai patērētājs iesniedzis pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam apliecinājumu par to, ka prece ir nosūtīta atpakaļ, atkarībā no tā, kura darbība ir veikta agrāk.

PTAL 12.panta divpadsmitajā daļā ir noteikts, ka, ja patērētājs atteikuma tiesību izmantošanas laikā tās izmanto un saistībā ar distances līgumu ir noslēgts cits papildu līgums, saskaņā ar kuru patērētājs iegūst pakalpojumus saistībā ar distances līgumu un minētos pakalpojumus sniedz pakalpojuma sniedzējs vai trešā persona, pamatojoties uz trešās personas un pārdevēja savstarpēju vienošanos, šis papildu līgums tiek izbeigts un patērētājam nav pienākuma segt jebkādas ar šo papildu līgumu saistītas izmaksas.

Izvērtējot kopsakarā lietā esošos materiālus un atbilstošo tiesisko regulējumu, Komisija secina, ka patērētājas prasība ir pamatota, tiesiska un tāpēc apmierināma. Tātad patērētājam ir tiesības izmantot atteikuma tiesības. Savukārt jautājums par datora

atdošanu risināms, strīda pusēm savstarpēji vienojoties. Sabiedrībai ir pienākums atzīt distances līgumu par izbeigtu, informējot AS "Lateko Līzings" par noslēgtā distances līguma izbeigšanu un tā sekām.

Nemot vērā iepriekš minēto, Komisija, pamatojoties uz PTAL 12.panta pirmo, ceturto un divpadsmito daļu, 26.³ panta pirmo daļu, 26.⁴ panta pirmo un otro daļu, 26.¹¹ panta pirmo daļu, 26.¹² panta pirmo daļu,

nolemj:

atzīt distances līgumu starp Sabiedrību un patērētāju par izbeigtu ar 2018.gada 29.oktobri, uzlikt Sabiedrībai par pienākumu informēt AS "Lateko Līzings" par noslēgtā distances līguma izbeigšanu un tā sekām.

Saskaņā ar PTAL 26.¹² panta piekto daļu Komisijas lēmumam ir ieteikuma raksturs, un tas nav apstrīdams vai pārsūdzams.

Saskaņā ar PTAL 26.¹² panta septīto daļu Komisijas lēmums ir labprātīgi izpildāms 30 dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Komisijas priekšsēdētājs

R.Grāvelsiņš